

**FACTORS ASSOCIATED WITH QUALITY OF LIFE
AMONG OLDER ADULTS IN BANGPA-IN DISTRICT,
AYUTTHAYA PROVINCE**

NANTAPORN JITPRASERT

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

ISBN 974-04-5597-2

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (FACTORS ASSOCIATED WITH QUALITY OF LIFE AMONG
OLDER ADULTS IN BANGPA-IN DISTRICT, AYUTTHAYA PROVINCE)

นันทพร จิตรประเสริฐ 4437248 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ขวัญใจ อำนาจสัจย์เชื้อ, Ph.D (Nursing)

สุรินทร์ กลั้มพากร, Ph.D (Nursing)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในอำเภอ
บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อาศัยอยู่ในอำเภอบางปะอินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บรวบรวมข้อมูล
โดยใช้แบบสัมภาษณ์ จำนวน 381 คน ซึ่งสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิด PRECEDE-PROCEED Model

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.3 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 70.2 ปี(S.D=6.9) ประมาณ 2
ใน 3 ของผู้สูงอายุมีสถานภาพสมรสอยู่ร้อยละ 66.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 80.1 มีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา ร้อยละ 82.2 ไม่ได้ประกอบอาชีพในปัจจุบัน ร้อยละ 74.0 ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากบุตร
หลาน จากเกณฑ์ของแบบวัดคุณภาพชีวิตซึ่งคัดแปลงจากองค์การอนามัยโลก พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ร้อยละ 54.3
มีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 44.9 มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติวิเคราะห์ t-test และ one-way analysis of variance ปัจจัยที่พบว่ามี
ความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ ความพอเพียงของรายได้ ลักษณะ
การอยู่อาศัย การเข้าถึงบริการสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม โรคประจำตัว ได้แก่ ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ
เบาหวาน อัมพาต อาการผิดปกติที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการมองเห็น การได้ยิน ปวดเมื่อย
กล้ามเนื้อ กลั้นปัสสาวะไม่อยู่ และพฤติกรรมสุขภาพ ได้แก่ การดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ 6-8 แก้วต่อวัน การดื่มชา
กาแฟ การดื่มเครื่องดื่มบำรุงกำลัง การรับประทานนมจุกจิกและน้ำอัดลม การออกกำลังกาย การพักผ่อนนอน
หลับในเวลากลางคืนอย่างน้อย 6-8 ชั่วโมงการใช้ยาเพื่อช่วยในการนอนหลับ(p-value<0.05)สถิติวิเคราะห์ด้วย
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson's correlation coefficient) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพ
ชีวิตของผู้สูงอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การรับรู้ภาวะสุขภาพ(r=0.38,p<0.001)การปฏิบัติกิจวัตร
ประจำวัน(r=0.23, p<0.001) และจำนวนโรคประจำตัว(r=-0.21, p<0.001)

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ปัจจัยส่วนบุคคลโดยเฉพาะสภาวะทางสุขภาพ และความสามารถในการ
ทำหน้าที่เป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต ควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริม
สุขภาพ และการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคของผู้สูงอายุ ดังนั้นพยาบาลสาธารณสุข
ควรกระตุ้นให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุต่อไป

**FACTORS ASSOCIATED WITH QUALITY OF LIFE AMONG
OLDER ADULTS IN BANGPA-IN DISTRICT, AYUTTHAYA PROVINCE.**

NANTAPORN JITPRASERT 4437248 PHPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

**THESIS ADVISORS : KWANJAI AMNATSATSUE, Ph.D,
SURINTORN KALAMPAKORN, Ph.D.**

ABSTRACT

The purpose of this descriptive study was to examine factors related to the quality of life among community dwelling older adults. The sample of 381 older adults aged 60 and over, who lived in Bangpa-In District, Ayutthaya Province, voluntarily participated in this study. Data were collected using a questionnaire developed by the researcher based on the PRECEDE-PROCEED model.

Most of the respondents were female (54.3%) with a mean age of 70.2 years (SD=6.9). Nearly two-thirds (66.1%) were married, and 80.1% completed primary school. A majority of respondents (82.2%) had no occupation, and most of them (74.0%) received financial support from their grandchildren. Using WHO approach, 54.3% of the older adults reported having a moderate level of quality of life and 44.9% reported a high level of quality of life.

According to ANOVA and T-Test, mean differences of quality of life were found among those with different sex, adequacy of current income, living arrangement, medical service accessibility, social support, hypertension, heart disease, diabetes mellitus, CVA, drinking water at least 6-8 glasses per day, amount of coffee, energizers, candy or carbonated drinks consumed, exercises, sleeping at least 6-8 hours, taking sedative medicine, eye problems, ear problems, muscular pain/knee pain, urinary incontinence, anxiety, and dizziness (p -value<0.05). Pearson's product moment correlation showed that health perception ($r=0.383$, $p<0.001$), Instrumental activities of daily living ($r = 0.226$, $p<0.001$) and number of diseases ($r = - 0.214$, $p<0.001$) had a significant relationship with the quality of life among the older adults.

From the results, individual factors, particularly health status and functions played an important role in older adults' quality of life. The findings suggest an intervention focusing on health promotion and disease management for those older adults who live in rural areas. Thus, public health nurses should encourage of older adults families and community to be involved in the care of those older adults to improve their quality of life.

KEY WORDS : QUALITY OF LIFE/ OLDER ADULTS

98 pp. ISBN 974-04-5597-2